

Mirnes Ajanović, vijećnik

Gradsko vijeća Tuzla
Predsjedavajući
Tuzla, 8 .4. 2018.

Prijedlog za uvrštavanje u dnevni red sjednice Gradskog vijeća Tuzla zakazane za 12. 4. 2018. godine, tačke pod nazivom: Inicijativa „Za život sa manje boli“, u cilju nabavke senzora za bezbolno i kontinuirano mjerenje nivoa šećera u krvi za djecu i odrasle oboljele od dijabetesa

Obrazloženje

Na Svjetski dan zdravlja pokrenuta je inicijativa „Za život sa manje boli“, prema nadležnim ministarstvima zdravstva i zavodima zdravstvenog osiguranja, kako bi djeca i odrasle osobe oboljele od dijabetesa dobile pravo na nabavku uređaja za bezbolno i kontinuirano mjerenje šećera u krvi. Time bi se spriječile i smanjile posljedice i komplikacije koje ova bolest sa sobom nosi, kao što su sljepilo, amputacije ekstremiteta i dijaliza.

Mjerenje nivoa šećera u krvi kod oboljelih od dijabetesa u BiH vrši se putem trakica i takvo mjerenje iziskuje 10 do 15 uboda dnevno, uključujući intenzivnu insulinsku terapiju, što iznosi oko 5400 uboda godišnje. Ako se uzme u obzir da od dijabetesa oboljevaju tek rođene bebe i djeca, onda nije teško ni zamisliti šta tim malim rukicama znači svakodnevno bockanje i mjerenje šećera u krvi i u kakvom stanju se nalaze prstići oboljele djece.

Rješenje problema je u realizaciji inicijative za nabavku uređaja za bezbolno i kontinuirano mjerenje nivoa šećera u krvi, koji je u svijetu dostupan preko 20 godina, a koji podrazumijeva nabavku senzora i čitača za očitavanje vrijednosti. Cijena ovih uređaja je 120 KM za jedan senzor koji traje 14 dana, odnosno 240 KM za mjesec dana. Takav senzor omogućava kontinuirano mjerenje neograničeno puta u toku dana, što eliminiše stalno bockanje i bol, a ujedno obezbjeđuje dobro regulisanje bolesti i sprečavanje neželjenih komplikacija.

Roditelji su prinuđeni da nabavljaju senzore vlastitim sredstvima, što je vrlo skupo, posebno jer je dijabetes bolest koja zahtijeva poseban režim

ishrane i života, stoga je neophodno da se što prije usvoji i realizuje inicijativa.

Shodno navedenom predlaže se sljedeće:

Gradsko vijeće Tuzla traži da Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH odmah izvrši upis u Registar lijekova potrebni senzor i čitač, a Zavod zdravstvenog osiguranja Federacije BiH treba sredstva za sufinansiranje trakica usmjeriti za nabavku navedenih aparata, uz osiguranje dodatnih sredstava za bezbjedjenje potrebnog broja aparata.

Gradsko vijeće Tuzla upućuje poziv svim nosiocima izvršne i zakonodavne vlasti na svim nivoima u BiH i svim političkim predstavnicima da svako iz svoje ovlasti poduzme sve što je potrebno kako bi se što prije obezbijedila nabavka senzora i život bez boli djeci i svim dijabetičarima u državi.

Pored navedenog problema djeca i odrasli oboljeli od dijabetesa susreću se i sa sljedećim problemima:

1. **Hipoglikemija**, koja nastaje kada nivo šećera u krvi (glukoze) padne prenisko. Postoji nekoliko razloga zašto se to može dogoditi, a najčešće je nuspojava lijekova koji se koriste za liječenje dijabetesa. Hipoglikemija je posebno opasna za mozak, budući da mozak ima jako ograničenu sposobnosti korištenja drugih izvora energije osim glukoze. Ako dijete ne jede nekoliko sati, razina šećera u krvi pada, te drugi hormon gušterače, glukagon, signalizira jetri oslobađanje glukoze natrag u krvotok. Tako se održava normalna razina šećera u krvi do sljedećeg obroka.

Tretman je za svako dijete individualan, ovisno o tome što su nalazi pokazali. Teži oblik hipoglikemije može dovesti do mentalne retardacije ili zatajenja srca i smrti djeteta stoga je vrlo bitno pravovremeno dijagnosticirati i kontrolirati hipoglikemiju kod djece.

Kod djece u besvjesnom stanju jedini način pomoći je davanje INJEKCIJE GLUKAGONA koja je sa esencijalne liste prebačena na bolničku listu zbog čega su roditelji prinuđeni da injekcije glukagona kupuju. Jedna injekcija glukagona košta u prosjeku oko 40 KM.

Roditelji koji nisu u stanju da kupe injekcije snalaze se putem donacija a najčešće nam injekcije glukagona doniraju roditelji iz Republike

Srpske gdje se glucagon nalazi na esencijalnoj listi I djeca ga dobijaju redovno.

SVAKI RODITELJ SA DJETETOM KOJE BOLUJE OD DIJABETESA MORA UVIJEK IMATI PRI RUCI INJEKCIJU GLUKAGONA JER HIPOGLIKEMIJE DOLAZE IZNENADA I BEZ IKAKVE NAJAVE.

2. **Inzulinska terapija** – na esencijalnoj listi Zavoda zdravstvenog osiguranja TK-a ne nalaze se svi inzulini zbog čega su roditelji prinuđeni da iste doplaćuju ili kupuju, posebno kad je riječ o inzulinu Tresiba veliki su troškovi nabavke a radi se o dugodjelujućem inzulinu. Cijena Tresibe kreće se oko 160 KM a u Republici Srpskoj i u još nekim kantonima Federacije ovaj insulin se nalazi na esencijalnoj listi

3. Broj ljekara u UKC Tuzla trenutno – samo jedan ljekar na Klinici za pedijatriju vodi oboljelu djecu cijelog Kantona i do prije par mjeseci bio je jedini ljekar koji je bio ovlašten da odluči o tome koje dijete može a koje ne može dobiti inzulinsku pumpu. Jedino u UKC Tuzla djeca sa navršениh 15 godina prelaze na liječenje na Kliniku za interne bolesti UKC Tuzla na kojoj do danas nije niti jedan ljekar prošao obuku za postavljanje i praćenje rada insulinske pumpe. Zbog ovakvog pristupa i nebrige o djeci djeca nakon 15 godine života ne mogu ili veoma teško ostvare pravo na inzulinsku pumpu koja velikom broju djece predstavlja jedini način normalne regulacije nivoa šećera u krvi.

NIGDJE U FEDERACIJI DJECA SA 15 GODINA NE PRELAZE NA KLINIKU ZA ODRASLE, SVUDA JE TO SA 18 GODINA.

UKC TUZLA JE JEDINI IZUZETAK GDJE SA 15 GODINA DJECA NEMAJU PRAVO LIJEČENJA NA PEDIJATRIJI (Zakonom o socijalnoj zaštiti propisano je jasno do koje godine je dijete dijete).

4. Djeca sa dijabetesom u momentu otkrivanja bolesti od strane Instituta za medicinsko vještačenje proglašavaju se 100% invalidima. Sa navršениh 15 godina procenat invaliditeta im se smanjuje bez obzira što je dijabetes neizlječiva bolest I što sa godinama dolazi do komplikacija. Ovo smanjenje vrši se iz razloga što se time rasterećuje budžet i djeci oduzima pravo na tuđu njegu i pomoć koja je svakako minimalna i iznosi 240 KM.

Shodno navedenom neophodno je obezbijediti slijedeće:

- Finansijska sredstva za nabavku senzora za kontinuirano mjerenje šećera u krvi što iznosi 240,00 KM mjesečno (do rješavanja procedure registracije uređaja u BiH poželjno obezbijediti sredstva iz Budžeta Grada)
- Injekcije glukagona vratiti na esencijalnu listu
- Obezbijediti sve vrste inzulina bez naknade na esencijalnoj listi (bez doplaćivanja)
- Obezbijediti dovoljan broj obučanih ljekara na Klinici za pedijatriju i Klinici za interne bolesti UKC Tuzla
- Obezbijediti djeci podjednako pravo na inzulinske pumpe (više ovlaštenih ljekara koji odlučuju)
- Vratiti djeci sa navršanih petnaest godina života pravo na tuđu njegu i pomoć jer ni jedno dijete sa dijabetesom nije u stanju da samostalno vodi brigu o svom životu (u momentu teške hipoglikemije biti sam znači sigurnu smrt)

Naprijed navedene zahtjeve uputiti ovlaštenim organima, a od strane Gradske uprave, odnosno gradonačelnika tražiti hitnu realizaciju problema koji se mogu riješiti od strane Grada Tuzla.

Mirnes Ajanović